

PIRIP

Jesus hā h'yy ka'eeh do Pirip häd näng do panang
bä habong do hā Paw-Ro ma erih do hahýýh

Kedëng do ky n'aa hahýýh

1 Ÿ Paw-Ro, Tsimoot daheeh, Kristo Jesus karom hedoo do ääh, ää edëng bë sahönh hē, tsyt hē P'op Hagä Do wë kasëew bong doo, Kristo Jesus hā h'yy kata padëék doo, panang Pirip häd näng doo bā haj'eenh doo. Jesus hā h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa, sa wahë n'aa masa n'aa tii bā haj'eenh do ää edëng na-ääj hē.

2 Ÿ karën P'op Hagä Do är Yb, Jesus Kristo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do na-ääj hē ky en'yym bë hā. Ÿ karën baad ub Kristo bë rah'yyb en'yym.

Jesus hā h'yy ka'eeh do sa hyb n'aa Paw-Ro ky n'aa etsëe do ky n'aa hahýýh

3 P'op Hagä Doo, Ÿ h'yy kaha'eeh do wë Ÿ h'yy gadajang bë Ÿ hyb n'aa hesé bā. 4 Bë Ÿ ky n'aa ets'ëe bā, h'yy gadajaa gó had'yyt hē Ÿ ky n'aa etsëe bë sahönh hē, 5 bë du doo noo gó naa Jesus hā bë h'yy ka'eeh do Ÿ bë masa do hyb n'aa Kristo panyyg hanäm do Ÿ maher'oot hyb n'aa. 6 Baad Ÿ bahapäh hahýýh: Bë h'yyb gó baad hadoo do P'op Hagä Do du doo doo, kaja däk da tan'oo bā Jesus Kristo matëeh bā kä. 7 Taw'ääts hē né hē tii da Ÿ hyb n'aa newëe sahönh hē bë wë, bë Ÿ kamahän do hyb n'aa tak'ëp. Bë sahönh hē Ÿ bë masa Ÿ moo wät do hā, taky enyym doo gó hā Ÿ P'op Hagä Do an'oo däk do hā. Ÿ bë masa ragadahew'ëes doo gó Ÿ bagëët bā. Ÿ bë masa na-ääj hē, hyb n'aa jew'yyk do sa matym gó Ÿ ag'ëed bā Jesus panyyg hanäm do Ÿ mo n'aa jesuu hyb n'aa, te hub né hē Ÿ metëeh hyb n'aa sa hā. 8 Tak'ëp paawä Ÿ karën bë Ÿ bahapäh, Kristo Jesus ji kamahän doo da bë Ÿ kamahän do hyb n'aa. Né hup Ÿ né hē ti Ÿ her'oot do P'op Hagä Do hapäh.

9 P'op Hagä Do hā bë Ÿ ky n'aa etsëe, bë kamahän do takah'üüm hyb n'aa. Bë Ÿ ky n'aa etsëe, bë tah'yy gan'yyh hyb n'aa. Bë Ÿ ky n'aa etsëe, bë bahapäh hyb n'aa ny hadoo do baad ub, ny hadoo do baad nadoo doo. 10 Tii d' Ÿ wén ky n'aa etsëe, baad had'op do bë bahapäh hyb n'aa, baad had'op bë babok hyb n'aa na-ääj hē Kristo matëeh bā kä. Ÿ karën dooh bë hā raw'yyt pé bë hā raky n'aa tapaa pé bë babok do hā Kristo matëeh bā kä. 11 Tii d' Ÿ wén

ky n'aa etsēē na-ãāj hē, baad had'op tabahadoo hyb n'aa had'yvt hē sahōnh hē bē bad'oo doo, P'op Hagä Do hā sahōnh hē raj'aa etsē hyb n'aa, P'op Hagä Do kawehëë däk hyb n'aa na-ãāj hē baad hadoo do bē hā rabahapäh bā. Jesus Kristo hanaa né hē ta ti baad ji awät do had'yvt doo.

Jesus ky n'aa kah'ūūm do ky n'aa hahȳh

¹² H̄ȳh kä wakān haa hedoo doo, ū karēn bē bahapäh hahȳh: Baad nadoo do wē ū kajaa doo, dooh tahewad bā Jesus ky n'aa hanäm doo. Baad nadoo do wē ū kajaa doo, Jesus ky n'aa hanäm do jé pad'yvt hē takah'ūūm tan'oo bā. ¹³ Sahōnh hē warahén Roma buuj sa wahē n'aa tób haeh do hag'āās doo, panang buuj na-ãāj hē, rabahapëë däg kān Kristo hyb n'aa ti ū radawäts gëët. ¹⁴ Ragadahew'ëës doo gó ū bagëët do hyb n'aa hajök èr h̄ȳj hedoo do babā habong do rah'yyb hedo padëëk, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hā rah'yy kasadëë padëëk, neȳym doo gó rawén her'ood hōm h̄ȳh kä P'op Hagä Do ky n'aa.

¹⁵ Sa wób rabaher'oot Kristo ky n'aa rahyb n'aa jewës do hyb n'aa ūyh, bahānh ūyh rakarēn ranu gapad'ëëk do hyb n'aa na-ãāj hē. Ta wób rabaher'oot Kristo ky n'aa ū ramasa rakarēn do hyb n'aa, ta ky n'aa takah'ūūm hyb n'aa. ¹⁶ Tii d' rawén d'oo ū rakamahān do hyb n'aa. Ū radawäts gëët P'op Hagä Do an'oo bā rabahapäh, Kristo ky n'aa hanäm do ū mo n'aa jesuu hyb n'aa, te hub né hē ū metëëh hyb n'aa ta wób sa hā. Ta ti rabahapäh do hyb n'aa ū ramasa. ¹⁷ Ta wób rawén her'oot Kristo ky n'aa, bahānh ūyh ranu gapad'ëëk rakarēn do hyb n'aa. Baad hadoo do hyb n'aa nado sa h'yyb Kristo ky n'aa rabaher'oot doo. Tii da rawén d'oo rakarēn né paawä baad nadoo do ū bahob magyys hē ragadahew'ëës doo gó. ¹⁸ Na manä ti ta tii. Sa h'yyb baad nadoo doo me rer'ood bā, sa h'yyb baad hadoo doo me ta wób rer'ood bā, taw'āāts hē Kristo ky n'aa takaher'ood hōm. Kristo ky n'aa takaher'ood hōm do hyb n'aa ū h'yy gadajang, sa h'yyb baad nadoo doo me ta wób rabaher'ood né paawä.

Ū d' h'yy gadajaa had'yvt hē, ¹⁹ baad nadoo do babā ū ahoop do takawareem däg da baad hadoo do hā ū bahapäh do hyb n'aa. Ū da reréd hōm baad ū bahōm hyb n'aa. Tii d' tawén hadoo P'op Hagä Do hā ū bē ky n'aa etsēē do hyb n'aa, P'op Hagä Do Sahee Jesus Kristo hā hana do ū tamasa do hyb n'aa na-ãāj hē. ²⁰ Baad hēp ū gó ū gada, dooh ū her'oot pé P'op Hagä Do matym gó ū

nu mebyy wät doo. Neýym doo gó ý karën paawä ý her'oot hyb n'aa jewyk do sa matym gó, Kristo hyb n'aa ý raky n'aa ety bää. Ý karën Kristo kawehëe däg had'yyt hë hép ý n'aa, ý bedëp do hää, ý radajëeb bää na-ääj hë. ²¹Tii d' ý wén her'oot, Kristo ý weh'ëeh hyb n'aa ý wén wät. Ý dajëb bää, ta bahähn baad ub ti hää ýy, Kristo wë ý bawät hyb n'aa tii bää kä. ²²Badäk hahýy bää ý bawät nä bää, ý ma panäk nä, ý ma metëek nä Kristo ky n'aa. Ý haja bää paawä ý asëew bää ý bad'oo doo, dooh ý hapëe bää ny hadoo do ý karën: Badäk hahýy hää ý awäd had'yyt doo, ý dajëp doo. ²³Pawóp hadoo do baad ub hää ýy! Ý karën paawä ý dajëp, Kristo pa ý bawät hyb n'aa. Ti ti baad had'op do hää ýy. ²⁴Ti hadoo né hë, baad tabahadoo hyb n'aa bë hää, taw'ääts hë badäk hahýy bää ý bawät nä bää. ²⁵Ti né hë taw'ääts hë hää ýy. Ti hyb n'aa ý hapäh, badäk hahýy bää ý awät nä, bë ý masa nä Kristo hää bë h'yy ka'eeh do kah'uum hyb n'aa, bë h'yy gadajang hyb n'aa na-ääj hë Kristo hää bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa. ²⁶Tii bää da, p'aa hënh bë mahang ý bawät bää, tak'ëp Kristo Jesus wë bë h'yy gadajang da hép ý n'aa.

²⁷Hahý ti sahönh hë bahähn ý karën do bë hää: Ý karën baad ub bë babok, Kristo ky n'aa hanäm do hää bë ma kametëek doo da. Tii d' bë aboo bää, bë wë ý ahöm bää, jääm hë dawëe nä ý ky n'aa napäh bää bë ky n'aa, baad had'yyt hë bë h'yyb tym Jesus hää ý bahapëe kän. Séd bë h'yyb hedoo tii b' ý bahapëe kän. Séd hää bë hyb n'aa tam'aah, èr h'yy ka'eeh do Kristo ky n'aa hanäm do hana do ma matëg oow rawanareem hyb n'aa. ²⁸Dooth da bë jeýym bë hää h'yy kawareem doo, tii b' ý bahapëe kän na-ääj né kä. P'op Hagä Do gawats'iik da bë wë h'yy kawereem doo, bë hää rejää doo. Sa wë bë neýym do metëeh sa hää ta tii. Bë hää kä, bë da P'op Hagä Do ed'ëep bë neýym do metëeh. P'op Hagä Do né hë ti sahönh hë ta ti hanoo doo. ²⁹P'op Hagä Do anoo bë hää Kristo hää bë h'yy ka'eeh hyb n'aa. P'op Hagä Do anoo na-ääj hë Kristo hyb n'aa bë ahoop bë hää rarejää doo. ³⁰Bë hää rah'yy kawereem kän hää ý rah'yy kawereem doo da. Ti hadoo hää ý kametëeh nä babä, bë ky n'aa napëe kän hýy kä.

Taw'ääts hë Kristo bad'oo do paa da ji bad'oo do ky n'aa hahýyh

2 Ti hyb n'aa kä, bë h'yyb enyyw däk do hyb n'aa Kristo hää bë h'yy kata däk do hyb n'aa, bë h'yy kanatón wät do hyb n'aa

Kristo bë takamahän do hyb n'aa, séd bë h'yy kata däk do hyb n'aa P'op Hagä Do Sahee hää, Kristo ky enyym do hyb n'aa bë hää, bë tat'yyd mehiñ do hyb n'aa na-ääj hë, ²ÿ karën séd bë h'yyb hedo had'yyt hë, bë kamahän bë da hadoo doo, séd hää bë babok, séd hää bë h'yyb padäg. Tii da bë adoo bä, baad ÿ h'yy gadajaa kän tii bä. ³Ta wób sa bahänh bë nu gapad'ëek hyb n'aa nado bë bad'oo sahönh hë bë bad'oo doo. Bë h'yy kasabé manä bë moo bok do hää. Bë kadad'uu ta wób sa hää. Bë hyb n'aa jewyyg ta wób bë hää hë bë hyb n'aa jaw'yyk do bahänh. ⁴Bë karën do hää had'yyt nado bë h'yyb padäg. Taw'ääts hë ta wób karën do hää na-ääj hë bë hyb n'aa newë.

⁵Taw'ääts hë Kristo Jesus h'yyb hadoo bë h'yyb:

⁶ Ta Yb, P'op Hagä Do hado né paawä ti Kristo Jesus,
tagadoo P'op Hagä Do tanahadoo doo, aj'yy gó takesok hyb
n'aa.

⁷ Sahönh hë hÿ pong jé hanäng do raweh'ëeh do taberéd hoom
paah.

Tii bä sa karom hado däk aj'yy tabahado däk noo gó.

⁸ Aj'yy tabahado däk bä, ta daaj hë takadad'uu kän.

Baad P'op Hagä Do taky daheeh do hyb n'aa tagadoo
radaj'ëep doo.

B'aa kajatsék do hää tagadoo radaj'ëep,
nesaa do moo heb'ooh do radej'ëep doo da.

⁹ Ti hyb n'aa sahönh hë sa bahänh Kristo bahado däk P'op
Hagä Do an'oo bä.

Sahönh hë hyb n'aa jewyk do sa bahänh däg Kristo P'op Hagä
Do an'oo bä.

¹⁰ Tii da P'op Hagä Do wén d'oo,
sahönh hë hÿ pong jé habong doo,
badäk hahÿý hää habong doo,
t'öp habong do dejëp do paa na-ääj hë,
sa taron nu paa me rabehyy b'ëeh hyb n'aa Jesus raweh'ëeh
hyb n'aa,

¹¹ “Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do sahönh hë bag'ääs do ti Jesus
Kristo”,

sahönh hë rabaher'oot hyb n'aa.

Tii d' tawén hadoo, P'op Hagä Doo, Jesus Kristo Yb, kawehëë
däk hyb n'aa.

¹²Ti hyb n'aa kä, najis haa, baad bë ky dahé däk do paa hadoo, heýym doo me, kajajän doo me tak'ëp bë hyb n'aa tam'aah ji P'op Hagä Do edëeb wät do hyb n'aa ji moo hew'ëet do hã.^a Taw'ääts hẽ tii da bë bad'oo bë mahang ÿ bawäd had'yyt nado. Taw'ääts hẽ bë mahang ÿ nawät bää ta bahähn bë hyb n'aa tam'aah hÿy kä ta tii hã. ¹³P'op Hagä Do ti hanoo bë karën bë moo bok tagen'aak doo. Tanoo na-ääj hẽ takarën do bë bahajaa hyb n'aa.

¹⁴Taw'ääts hẽ bë h'yyb tsebé doo me bë moo boo sahõnh hẽ. Bë ky n'aa jéew manäh. ¹⁵Tii d' ÿ mejüü bë hã, dooh hyb n'aa bë raky n'aa tapaa péh, baad had'op bë bahado däk hyb n'aa, P'op Hagä Do taah nesaa do nanäng do bë bahadoo hyb n'aa kä, badäk hahÿy bää nesaa do hedoo doo, nesaa do moo heb'ooh do mahang bë babok bää. Sagöööh gadagyp doo gó wë hã bag padëëk do hadoo bëeh, sa mahang, ¹⁶P'op Hagä Do wë ji edëb had'yyt do ky n'aa sa hã bë bamer'oot bää. Taw'ääts hẽ tii da né hẽ bë babok, tii da né hẽ bë bad'oo, Kristo kajaa bää. Ý da h'yy kasab'ee, daap hẽ nado tak'ëp bë hyb n'aa ÿ moo wäd wät ÿ bahapäh bää kä. ¹⁷Babä ÿ ahoop do tamasaa bää P'op Hagä Do hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa ta wë bë moo bok doo, tii bää ÿ h'yy gadajang, bë sii ÿ tsebé. ¹⁸Ti hyb n'aa taw'ääts hẽ bë h'yy gadejah, bë tsebee si ÿy.

Tsimoot ky n'aa hahÿy

¹⁹Jesus, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hã ÿ gada, nayyw hẽ Tsimoot bë wë ÿ mejüü tan'oo bää. Bë wë ÿ karën ÿ mejüü, bë tah'yyb en'yym hyb n'aa, ÿ na-ääj hẽ ÿ h'yyb nyyw däk hyb n'aa bë ky n'aa tamanaa bää. ²⁰Jääm hẽ Tsimoot, pa ÿ hawät doo, baad bë tahyb n'aa newëe doo, baad hadoo do bë wë karën doo. Dooh ta see pé Tsimoot hadoo doo. ²¹Ta wób jääm hẽ sa hã hẽ rahyb n'aa newëe. Sa hã baad hadoo do rahyb n'aa newëe. Dooh Jesus Kristo karën do rahyb n'aa newë bää. ²²Tii d' nado Tsimoot. Bë hapëë däk nyy da baad ub Tsimoot bawät. Baad ub sa t'aah sa yb sii moo wät doo da Tsimoot moo wäd wät si ÿy Jesus ky n'aa hanäm do hã. ²³Ti hyb n'aa kä, ÿ bahapäh bää kä nyy d' hã ÿ rabad'oo, ÿ karën Tsimoot ÿ mejüü bë wë. ²⁴Ti hado né paawä, baad Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hã ÿ gada, ÿ na-ääj hẽ nayyw hẽ bë wë ÿ bahöm tan'oo bää.

^a **2.12** Heýym doo me, kajajän doo me ji wén moo wät tii, ji nes'öös hyb n'aa. Masuuj nado tii. Ti hyb n'aa tii d' tawén her'oot.

Epaporodit ky n'aa hahýýh

25 Ÿ hyb n'aa newë däk, taw'ääts hē hääj Ÿ hadoo do Epaporodit häd näng doo, Ÿ tamasa hyb n'aa wë Ÿ bë mejüü do paah, tababaaj höm bë wë. Warahén rabad'oo doo da, si Ÿy ti tamo n'aa jesuu panyyg hanäm doo. 26 Bë wë Ÿ mejüü tababaaj höm tak'ep sahönh hē bë tahyb n'aa esee do hyb n'aa. Tahyb n'aa tón, nahëe näng paa bë ky n'aa napëe däk do hyb n'aa. 27 Te hub né hē. Nahëe näng né paah. P'eets hē paawä tadajëp. Tawén nadajëp P'op Hagä Do t'yyd mehiin ta hää. Ÿ na-ääj hē P'op Hagä Do t'yyd mehiin, Ÿ h'yy kanatón hyb n'aa ta bahähn tadajëb bää paawä. 28 Ti hyb n'aa kää, nayyw hē Ÿ mejüü bë wë tababaaj höm, bë bahapäh bää kää bë h'yy gadajang hyb n'aa. Tii bää da, bë h'yy gadeja kän do hyb n'aa da, dooh da tak'ep Ÿ hyb n'aa tón wäd bää. 29 Taw'ääts hē h'yy gadajaa gó bë gadoo da, ji hýýj Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Do hää h'yy kata däk do ji gadoo doo da. Taw'ääts hē bë weh'ëeh ta ti hedoo doo, 30 p'eets hē paawä tadajëp do hyb n'aa Kristo wë tamoo wät do hyb n'aa. Ÿ tamasa bë jawén buuj bë nahajaa do hyb n'aa Ÿ bë masaa bää. Tahapëe né paawä dajëp ta hää péh, ti hadoo né hē Ÿ tamasa.

Dooh ji daab yb bää ji daaj hē ji hajaa do hää ky n'aa hahýýh

3 Hýý kää wakän haa, ta see ky n'aa bë Ÿ ma erih: Taw'ääts hē bë h'yy gadeja Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Do hää bë h'yy kata däk do hyb n'aa! Dooh Ÿ h'yy ganapö däg bää p'aa hënh Ÿ erii bää pooj jé bë Ÿ maher'ood wät doo. Baad ti bë hää, bë Ÿ ma erih do bë tamo n'aa jesuu do hyb n'aa, ta see da bë rama met'ëeg mahähn.

2 Bë hyb n'aa matakä ajyy nesaa do moo bok doo, awaar nesaa do hedoo doo, ji hub kekyyt doo,^b bë rawad'ii mahähn. 3 Ër ti P'op Hagä Do karapee heh'äät doo. Dooh sa masuuj noo byyh kahök do hää daap yyp do rado bää ti P'op Hagä Do karapee heh'äät doo. Ëér, ta Sahee h'yyb mahüüm do hyb n'aa P'op Hagä Do hyb n'aa jew'yyk doo, Kristo Jesus hää kasab'ee doo, ër ti P'op Hagä Do karapee heh'äät doo. Ër ti ta karapee heh'äät doo, ji hää hë ji moo wät do hää, ji daaj hë ji hajaa do hää na-ääj hë daab nayyp doo. 4 Ÿ haja né paawä Ÿ daab yb bää ji daaj hë ji hajaa do hää. Sa daaj hë

^b 3.2 Ma matëg oow Paw-Ro pes'ääp. Ji hub rakekyyt tawén her'ood bää, ajyy Judah buuj nadoo do Jesus hää h'yy ka'eeh do hää raky kah'tuum, sa masuuj noo byyh ragehök hyb n'aa Judah buuj rabahed'oo doo da. Jääm hë tii da P'op Hagä Do gadoo ji, sa hää. Dooh se hub rado bää. Daap ti rama metëek doo. Ti hyb n'aa Paw-Ro mejüü rahyb n'aa matakëe sa mahähn.

rahajaa do hā radaab yyp rahajaa redoo bā, ū sa bahānh ū hajaa ta tii hā ū daab yb bā ū karēn bā paawā.⁵ Masuj ū noo byyh ragahōg hōm 8 ta āh ū bahadoo bā kā.^c Isaraéw buuj ūyh. Bēn-Jamih panaa ūyh. Eber buuj heh'āt né ūyh. Pariséw see né ūyh, baad Mosees ky n'aa jaw'yyk do ky dah'eeh doo. ⁶Tak'ēp ū karēn do hyb n'aa Mosees ky n'aa jaw'yyk do sahōnh hē raky daheeh, ū rejāā paa Jesus hā h'yy ka'eeh doo.^d Dooh raw'yyt pé hā ū ū raky n'aa tapaa péh, baad ū ky daheeh do hyb n'aa paa sahōnh hē Mosees ky n'aa jaw'yyk doo. Baad dāg ūyh Mosees ky n'aa jaw'yyk do matym gó.

⁷Ti hadoo né hē, sahōnh hē tii, ti noo gó ū kamahān doo, dooh wād ti hā ū hūy kā Kristo ū bahapēē dāk do hyb n'aa. ⁸Ti had'yyt nado, sahōnh hē né hē p'ooj ub ū daab yyp doo, dooh its hā ū hūy kā Kristo Jesus, wahē ū n'aa, ū hapēē dāg kān do hyb n'aa. Sahōnh hē bahānh né hē ti Kristo ji bahapāh doo. Kristo hyb n'aa ū erēd hōm sahōnh hē pooj jé ū kamahān doo. Hesus do ji aw'oong hōm do hadoo sahōnh hē ti hā ūy, Kristo baad ū bahapāh hyb n'aa da, ⁹ta hā ū h'yy kata dāk hyb n'aa. Ta hā ū h'yy kata dāk do hyb n'aa kā, dooh ū tyw n'aa esóts wād bā Mosees ky n'aa jaw'yyk do ū ky daheeh do hyb n'aa baad ū bahado dāk P'op Hagä Do matym gó. Baad ū hado dāk hūy kā P'op Hagä Do matym gó, Kristo hā ū h'yy kae dāk do hyb n'aa. P'op Hagä Do hanaa né hē ti baad ji hado dāk do ta matym gó. Ji h'yy ka'eeh do hyb n'aa né hē tii. ¹⁰Baad ū karēn Kristo ū bahapāh. Hahūy da ti ū karēn: Ū karēn ū bahapāh hā ūy hē ta hejój taganā wāt noo gó tagadoo doo. Ū karēn ū bahapāh hā ūy hē Kristo ahoop doo. Ū karēn ū bahapāh hā ūy hē tadajēp doo. Kristo dajēp paa ēr hyb n'aa, ti hyb n'aa ū radajēēb bā ta hyb n'aa, ū karēn ū gadoo né ti na-āāj hē. ¹¹Sahōnh hē ta ti ū karēn ū bahapāh hā ūy hē, ta jawén ū P'op Hagä Do gan'yyh hyb n'aa dejēp do mahang.

Ji pooj jé hawät do hā tak'ēp ji hyb n'aa matakēē do ky n'aa hahūy

¹²Dooh baad Kristo hadoo ū hado nā bā. Dooh baad had'op do ū hado nā bā. Ti hadoo né hē, tak'ēp ū hyb n'aa tam'aah Kristo Jesus hadoo ū bahado dāk hyb n'aa kā. Ti hyb n'aa ū tabasēēw hōm.

¹³Wakān haa hedoo do Kristo hā h'yy ka'eeh doo, hā ūy, dooh ta ti

^c **3.5** Tii d' né paa Isaraéw buuj rabahed'oo P'op Hagä Do karapee see karapee t'aah tabahadoo hyb n'aa. Tii d' né paa P'op Hagä Do mejuū sa hā.

^d **3.6** Tii d' Paw-Ro d'oo paah, Mosees ky n'aa jaw'yyk do Jesus hā h'yy ka'eeh do ragawats'iik rakarēn ted'oo do hyb n'aa ti noo gó.

ý haja nä bā. Dooh baad Kristo hadoo ý hado nä bā. Ti hadoo né hē, tsyym kas'ýý do rabahed'oo doo da ý badoo had'yvt hē. Dooh ý hyb n'aa matakä bā jó ý hadäk hēnh. Dooh ý hyb n'aa newë bā pooj jé ý bawät do hā, ý hanäng péh. Pój ýý jé hawät do hā tak'ëp ý hyb n'aa matakëë. ¹⁴ Tak'ëp ý hyb n'aa tam'ahah ta säm ý gadoo hyb n'aa P'op Hagä Do hanaa. Hahý ta säm ý gadoo hyb n'aa ý tawén naëej wät doo: Hý pong jé ý d' bawäd had'yvt hē Kristo Jesus hyb n'aa.

¹⁵ Ti hyb n'aa, sahōnh hē ëer, baad Jesus hā h'yy kae däk do hedoo doo, ý hyb n'aa newëe doo da, nag'aap hē ý erii wät doo da taw'ääts hē ër hyb n'aa newë. Ta see hadoo bē hyb n'aa newë nä bā ý erii wät do hā, tii bā da, P'op Hagä Do metëeh da bē hā, baad né ti ý erii wät doo. ¹⁶ Ti hado né paawä, taw'ääts hē ër ky daheeh ër hā P'op Hagä Do metä wät do pénh né hē.

¹⁷ Taw'ääts hē ý bawät doo da séd gó bē babok, wakān haa hedoo doo. Taw'ääts hē bē hyb n'aa matakä ääbabok doo da habok do sa hā, rababok doo da bē na-äaj hē bē babok hyb n'aa. ¹⁸ Baad habok do hā bē hyb n'aa matakä ý wén näng, hajök ti anäng b'aa kajatsék do hā Kristo dajëp do ky n'aa majii rababok doo da habok doo, Kristo hā rah'yy ka'eeh sa noo né paawä. Hajoo nuu me bē ý maher'ood wät tii. H'yy kameoot doo me ý ab'aanh tii. ¹⁹ P'op Hagä Do gawats'iik da tii. Rawa do hā, rawëh do hā, reëek do hā, ta see rakarën do hā rah'yyb padäg had'yvt hē, P'op Hagä Do hā nado. Nu meby n'aa näng do hā rah'yy kasab'ee. Badäk hahý hā hanäng do hā rah'yyb padëek. ²⁰ Ta ti hedoo do rababok doo da bē aboo manäh. Hý pong jé babuuj ti ëer. Tii b' naa, hý pong jé naa tabahyng, baad ër gada Jesus Kristo, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Doo, ër h'yyb tym dëeb. ²¹ Ta hejój me sahōnh hē tabag'ääs. Ta ti tahejooj me ër hub nahejoonh do tawareem da, ta hub kabaj'aa do hadoo ër hub bahadoo hyb n'aa kä.

4 Ti hyb n'aa, wakān haa hedoo do ý kamahän doo, tak'ëp ý hyb n'aa esee doo, baad bē aboo had'yvt hē bē ý maher'ood wät doo da né hē. Bē h'yy keréd manä Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hā. Najis haa, bē hyb n'aa né hē ý h'yy gadajang. Bē hyb n'aa né da ý kawehëë däk.

Sa hā Paw-Ro maher'oot do ky n'aa hahýyh

²Tak'ëp ý betsëë ýýnh Ewodija häd enäh doo, ýýnh Sín-Tike häd näng do daheeh, séd rah'yyb hedoo hyb n'aa Tak'ëp Hyb N'aa

Jawyk Do hā rah'yy kata däk do hyb n'aa. ³Öm, baad si ū Kristo wē moo wät doo, ū etsēē a hā ta ti ūjy mamasa, sed rah'yyb hedo padëek hyb n'aa p'aa hēnh. Si ūjy tak'ep rahyb n'aa tam'aah paa Jesus ky n'aa hanäm do ää her'ood hōm hyb n'aa. Aj'yy Keremen häd näng do sii, ta wób sa sii na-ääj hē, hawäd had'yyt do gadoo do heen n'aa hā sa häd kerii däk do sa sii ää paa ramasa ta ti ūjy.

⁴Taw'ääts hē bē h'yy gadejah, Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Do hā bē h'yy kata däk do hyb n'aa. P'aa hēnh bē ū maher'oot: Bē h'yy gadejah. ⁵Taw'ääts hē kaja hē denaa hē bē h'yyb bē mahūüm sahōnh hē sa wē, ta tii da bē babok sahōnh hē rabahapäh hyb n'aa. Edaa däk Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Do matéeh doo. ⁶Taw'ääts hē dooh bē hyb n'aa tón péh. Bē er'ood had'yyt bā P'op Hagä Do sii, bē ky n'aa ets'ee ta hā bē karēn doo. Bē j'aa etsē na-ääj hē ta hā sahōnh hē bē hā tabanoo do hyb n'aa. ⁷Tii bā da P'op Hagä Do hā hana do ji h'yyb n'yym doo, sahōnh hē ji hajaa do bahānh hadoo do mo n'aa jesuu da bē h'yyb, bē h'yy kanatón hyb n'aa kä Kristo Jesus hā bē h'yy kata däk do hyb n'aa.

⁸Tagadëeg ub, wakān haa hedoo doo, sahōnh hē baad hadoo do hā bē h'yyb padäg. Sahōnh hē ji weh'eeh do hā, sahōnh hē P'op Hagä Do matym gó te hub hedoo do hā bē h'yyb padäg. Sahōnh hē nesaa do nanäng do hā, sahōnh hē hanäm do hā bē h'yyb padäg. Sahōnh hē baad tabahadoo do hyb n'aa ky n'aa etséeh do hā na-ääj hē bē h'yyb padäg. Baad had'op do hā, baad tabahadoo do hyb n'aa ji j'aa etsē do hā bē h'yyb padäg na-ääj hē. ⁹Bē ū ma metëek doo da, hā ū naa bē gado däk doo da na-ääj hē bē aboo. Hā ū naa bē maa napäh doo da, wē ū bē bahapäh doo da na-ääj hē bē aboo. Tii bā da ji h'yyb näw P'op Hagä Do hā hana do bē hā tabawät da.

Ramasa do hyb n'aa Paw-Ro h'yy gadajang do ky n'aa hahjy

¹⁰Tak'ep ū h'yy gadajang Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Do hā, hōjy kä, bāp peej tabado däk bā kä, p'aa hēnh ū bē hyb n'aa es'ee wät do hyb n'aa, ū bē masa. Pooj jé ū bē hyb n'aa es'ee wäd né paawä, dooh ta tyw n'aa pé ū bē masa hyb n'aa paah. ¹¹Dooh ta ti ū erii bā wē ū badoh do hyb n'aa. Dooh. ū h'yy gadajaa kän sahōnh hē hā ū kametëeh do hā, baad tabadoo bā, baad tanado bā na-ääj hē. ¹²Ū hapëe däg kän nyy d' ū bad'oo wē ū badoh bā, wē ū tamad'aak bā na-ääj hē. ū haja däk ū h'yy gadajang sahōnh hē wē ū kametëeh do hā, ū wog nyy bā, ū asa bā na-ääj hē, sahōnh hē ji karēn do

wë ū tanyy bā, wë ū badoh bā na-āāj hē. ¹³Sahōnh hē ū hajaa Kristo ū tah'yyb hej'ooh do hyb n'aa.

¹⁴Ti hadoo né hē, taw'āāts hē né hē ū bē masaa wät tabahejoonh bā hā ūy. ¹⁵Bēēh, Pirip panang buuj, bē hapäh né hē, papuuj nā Jesus ky n'aa hanäm do bē gado däk noo gó, hēej Masedonija häd näng do ū beréd hōm noo gó, jāām hē bē ti Jesus hā h'yy ka'eeh do wōb mahang, ū masa doo, ta s'ee hēnh Jesus ky n'aa ū ma meteēk hyb n'aa bē mahang ū ma met'ēeg wät doo da. ¹⁶Tesaronika panang bā ū bawät noo gó, pawóp nuu me bē mejō wät paa matym ū n'aa ū bē masa hyb n'aa wë ū badoh do hyb n'aa. ¹⁷Dooh hahū ū erii bā p'aa hēnh matym ū n'aa bē mejūū hyb n'aa. Dooh ti hyb n'aa tado bā hahū ū erih doo. Ū karēn baad bē P'op Hagä Do ky n'aa edēng ū bē masa do hyb n'aa. ¹⁸Ū gado däk sahōnh hē wë ū bē mejō wät doo. Ū gahēen do bahānh ti ta tii. Ta bahānh wë ū ti anyy däk hū ū kā wë ū bē mejō hōm do an'oo bā, Epaporodit tajooth doo. P'op Hagä Do h'yy gadajang bē masa do hā. P'op Hagä Do matym n'aa buu benyym do hadoo, P'op Hagä Do gadoo do hadoo tii.^e ¹⁹P'op Hagä Do ū h'yy kaha'eeh doo, Kristo Jesus hyb n'aa bē hā da tabanoo sahōnh hē bē wë badoh doo, bē h'yyb gó badoh do na-āāj hē. Tak'ēp hetsooh do ta wë hanäng do pénh né bē hā d' tabanoo.

²⁰Taw'āāts hē P'op Hagä Do ēr h'yy kaha'eeh do hā, ēr Yb, ēr j'aa etsëe had'yyt hē. Ū. Tii d' né hē. Taw'āāts hē.

Sa hā takedēe hōm do ky n'aa hahū ū

²¹Taw'āāts hē bē edēe sahōnh hē Kristo Jesus hyb n'aa tsyt hē P'op Hagä Do wë kasëew padëek doo. Ēr hūyj hedoo do babā pa ū habong do bē m' rahyb n'aa esee. ²²Sahōnh hē tsyt hē P'op Hagä Do wë kasëew bong do hahū panang bā habong do bē m' rahyb n'aa esee na-āāj hē. Roma sa wahë n'aa Sesa ramaneëeh do wë moo b'ook doo, Jesus hā h'yy ka'eeh doo, baad bē m' rahyb n'aa esee.

²³Ū karēn Jesus Kristo, Tak'ēp Hyb N'aa Jawyk Doo, ky enyym bē hā. Jāām hē kā.

^e **4.18** P'ooj ub, buu benyym do Isaraéw buuj rama ejuu P'op Hagä Do raj'aa etsë hyb n'aa. Tii da takerii däk Esodo hā. Ta ti ky n'aa gó Paw-Ro beh'üüm.